

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΚΛΑΜΠΡΟΤΑΤΟΝ ΚΑΙ
ΕΥΓΕΝΕΣΤΑΤΟΝ ΚΥΡΙΟ
ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΙΟ ΒΙΑΡΟ ΕΙΣ ΤΑ ΧΑΝΙΑ
ΑΦΙΕΡΩΣΗ

5 Πανώρια, θυγατέρα μου, στην Ίδα γεννημένη,
με πόθον εκ τον κύρη σου κι έγνοια αναθρεμμένη,
εις τα βουνά δεν πρέπει πλιο κι εις δάση να γυρίζεις,
να μη θωρείς τσι λυγερές, τσι νιους να μη γνωρίζεις,
να μη δουλεύεις κορασιώ, να μη τζι συντροφιάζεις
κι εις το μπορείς κιαμιά φορά να τσι περιδιαβάζεις.
Έβγα λοιπό εκ τα δάσητα και απού τις αγριγιάδες,
απού τσι κάψες μίσεψε, λείψε απού τσι κρυγιάδες
και πήγαινε σπουδακτική 'ς μια χώρα τιμημένη,
10 τση Κρήτης ομορφύτερη, του κόσμου ζηλεμένη.
Κυδώνια τήνε κράζουσι κι οι χώρες την τιμούσι
οι άλλες όλες του νησιού κι ως θεά την προσκυνούσι
για τσι πολλές τση χάριτες, μα πλια, γιατί σ' εκείνη
η φρονιμάδα κατοικά και στέκ' η καλοσύνη.
15 Κι εκεί σαν έμπεις, ρώτηξε, όποιος κι α σ' απαντήξει,
τ' αφέντη μας του βγενικού το σπίτι να σου δείξει,
τ' αφέντη Μαρκαντώνιο Βιάρο του τιμημένου,
τ' αρχοντικού, του φρόνιμου, τ' άξου και παινεμένου,
απ' εγεννήσαν οι θεές και οι Χάρες αναθρέψα
20 κι οι Μούζες τόσες αρετές καλές του δασκαλέψα:
και καθαμιά του χάρισε την εδική τζη χάρη
τόσες τιμές αθάνατες για να μπορεί να πάρει.
Κι ως τότε δεις, γονάτισε να τότε προσκυνήσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- και ταπεινά τα πόδια του κάμε να του φιλήσεις.
- 25 Και μη χαθείς στοχάζοντας τέτοιας λογής μεγάλο
αφέντη, αξιότατο παρά κιανέναν άλλο,
γιατί όσην έχει μπόρεση τόσ' έχει καλοσύνη·
τη δύναμη βαστά σμικτά με την ταπεινοσύνη.
Μηδέ ντραπείς να δηγηθείς πώς λέσι τ' όνομά σου
- 30 κι εισέ ποιον τόπον ήτονε πρώτας η κατοικιά σου·
και πως επήγες δούλη του πεμπάμενη από μένα
'ς τσι χάρες λίγη αντίμεψη απ' έχω γνωρισμένα
απού το σπλάχνος το πολύ κι άμετρη καλοσύνη
της αφεντιάς του τσ' άξιας εις τη φοράν εκείνη
- 35 απού 'τον εις το Ρέθυμνος· μα κάμε τ' όνομά μου
Τζώρτζη να πεις πως λέσινε, Χορτάτση τη γενιά μου·
κι η αφεντιά του, τάσσω σου, τούτο ωσά γροικήσει,
σα να 'σουν ίδιο ντου παιδί θέλει σε κανακίσει
και σπλαχνικά σου θέλει πει: «Καλώς την κορασίδα·
- 40 το πρόσωπό σου τ' όμορφο έχω χαρά πως είδα».·
Και φορεσιές να κάμουσι όμορφες θέλ' ορίσει
ξαργισιμιές και το κορμί όλο να σου στολίσει,
τα ρούχα τα χωριάτικα και τη στολή να ρίξει
και τότες όμορφύτερη του κόσμου να σε δείξει.
- 45 Άμε λοιπό, Πανώρια μου, μη στέκεις, μη φοβάσαι
στη δούλεψη τ' αφέντη μας του Βιάρo πάντα να 'σαι·
κι εισέ λιγούτσικο καιρό γδέχου την αδερφή σου
νά' ρθει να σ' εύρει, συντροφιά να 'ναι με το κορμί σου.
Και μη βαραίνεις εις εμέ, γιατί βασιλιοπούλα
- 50 εκείνην έκαμα κι εσέ στην Ίδα βοσκοπούλα.
Σώνει σε να 'σαι μετ' αυτή πάντα συντροφιασμένη
κι εις έναν τόπο σαν κι αυτή καλά 'ποκρατημένη·
κι εσύ χαρά στο τέλος σου να 'χεις κι εκείνη βάρος·

55 εσέ γυναίκα ο Γύπαρης κι αυτή να πάρει ο Χάρος.
Κάλλιά 'ν[αι] μια φτωχή ζωή στον κόσμο αναπατημένη
Παρά μια πλούσια με καημούς και πάθη βαρεμένη.
Τέλος τση Ντεντικατόριας

Έμμανουήλ Κριαράς & Κομνηνή Δ. Πηδώνια (επιμ.), *Γεωργίου Χορτάτση, Πανώρια*, κριτική έκδοση με εισαγωγή, σχόλια και λεξιλόγιο Έμμανουήλ Κριαρά. Αναθεωρημένη με επιμέλεια Κομνηνής Δ. Πηδώνια, Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 2007.